

den danske Rigsdag mener, man skal gaa den tvungne Ekspropriations Vej for at skaffe Jord til Udstykning til mindre Brug.

I § 9 i Lovforslaget findes Bestemmelse om, hvilken Pris man vil give for den Jord, man ønsker at ekspropriere; man vil give den Værdi, som Jorden er ansat til ved Grundskyldvurderingen, plus 10 pCt. for Afsavn af Jorden. Ja, det var saamænd en nydelig Pris; det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard var inde paa dette Spørgsmaal, og jeg kan ganske tiltræde de Udtalelser, han fremsatte. Ifølge denne Paragraf tages der overhovedet ikke noget Hensyn til, om det netop er den bedste Del af Jorden, man tager. Der kan jo være overmaade stor Forskel paa Jordens Godhed indenfor en Gaards Areal, og tog man saa det allerbedste Stykke af Jorden og gav Manden en Pris, regnet ud paa Grundlag af den Grundværdi, som hans samlede Ejendom var sat til, plus 10 pCt., saa vilde Manden kunne faa meget mindre, end det Stykke, man tog, i Virkeligheden var værd i Grundværdi, ganske bortset fra, at det repræsenterede meget større Handelsværdi, som man fuldstændig berøvede ham. Saa længe man fra socialdemokratisk Side ønsker Jordlovgivning med saadanne Bestemmelser, tror jeg, det er ganske haabløst fra den Side at vente at komme til en Forstaaelse med de andre politiske Partier, men naar vi kommer til en ganske rolig, saglig Forhandling om, hvilke Veje man skal gaa for at skaffe Jord til den Udstykning, som alle politiske Partier i Øjeblikket er enige om at anse for formaalstjenlig, mener jeg rigtignok ogsaa, det vil være muligt at komme til Overenskomst og at træffe Aftaler og vedtage Love, som fuldt ud kan fremme dette Formaal.

I det sidste Kapitel i Lovforslaget om Anvendelsen af den erhvervede Jord er der ligeledes kommet nogle nye Bestemmelser ind, som adskiller sig fra Bestemmelserne i den gældende Lov og fra de Bestemmelser, som man fra radikal Side har hævdet. Disse Bestemmelser skal jeg ikke komme nærmere ind paa; jeg skal kun lige nævne, at med Hensyn til de Krav, man stiller til dem, der skal kunne komme i Besiddelse af saadanne Brug, har man kun for de 3 første Punkters Vedkommende andre Bestemmelser end dem i den nugældende Lov om Vilkaar for Bortsalg af Jord i offentligt Eje. I § 13 kræver man en Vandelsattest af dem, der skal have Have-odder og Byggepladser; det har man heller ikke tidligere krævet. Hvilken Værdi man kan tillægge saadanne Vandelsattester, er

ikke godt at vide; jeg tillægger dem i alt Fald i al Almindelighed ikke nogen væsentlig Værdi, idet jeg er fuldkommen kendt med, hvorledes disse Attester fremkommer, og kendt med den Letsindighed, hvormed Mennesker i al Almindelighed indlader sig paa at udstede Attester uden at gøre sig klart, hvilket Ansvar de paadrager sig ved at skrive under paa sligt, som de slet ikke kender noget til.

Endelig er der i Lovforslagets sidste Paragraf den Bestemmelse, at Loven ikke skal træde i Kraft før efter en ny almindelig Grundskyldvurdering. Jeg ser jo meget godt Tendensen i denne Bestemmelse; man vil selvfølgelig derved opfordre Folk til at søge at faa deres Grundskyld ansat saa højt som muligt, og derigennem vil man skabe Mulighed for at faa nogle flere Skatter ind i Statens Kasse. Og det kan maaske ogsaa være nødvendigt, men det er jo at udtale en vis Mistillid til de Mennesker, som hidtil har ansat Grundværdier. Jeg kan kun betragte det som et Advis til disse om for Fremtiden at have deres Opmærksomhed henvendt paa at komme til større Beløb, idet Ministeriet er misfornøjet med de Grundskyldvurderinger, der sidst har fundet Sted. Paa anden Maade kan jeg ikke forstaa denne sidste Paragraf i Lovforslaget.

Angaaende det andet foreliggende Lovforslag, om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje, kan jeg kun være enig med den højtærede Landbrugsminister om, at det er heldigt i en enkelt Lov at samle alle de forskellige Bestemmelser, der Tid efter anden er blevet knyttet til Loven af 1919 om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje. Naar vi ser lidt tilbage paa denne Lovs Historie, husker vi jo nok, med hvilket Hastværk den blev trumfet igennem i Slutningen af Sommersamlingen i 1919, hvilket Kissejav man havde; den Gang Venstre og Radikale i det høje Lands-ting var kommet til Enighed om at gennemføre disse Jordlove, saa røg man til denne Gennemførelse uden overhovedet at tænke nærmere over, om de blev affattet i en saadan Skikkelse, at de overhovedet var praktikable i det praktiske Liv. Jeg tillod mig, da man efter dette Kissejav kom til Folketinget med dette Lovforslag, at udtale, at disse Love var i en saadan Skikkelse, at de aldeles ikke vilde kunne anvendes i det praktiske Liv. Det lod man ganske haant om, og man vedtog Loven. Men det viste sig, allerede Foraaret efter, da den skulde praktiseres, at man maatte komme her til dette høje Ting med et nyt Lovforslag. Den 28. Juni 1920 fik man den